

Forhandling

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

På baggrund af, at mere end 10.000 personer er registreret på erhvervsskolerne som praktikpladssøgende, har forslagsstillerne fra den socialdemokratiske folketingsgruppe fremsat forslag til folketingsbeslutning om tilskud til praktikpladser, hvorefter regeringen pålægges at fremsætte et lovforslag om et generelt praktikpladstilskud med virkning fra den 1. maj 2002 og en omlægning af præmieordningen vedrørende erhvervsskoler tilvejebringelse af praktikpladser.

Jeg afviser på regeringens vegne forslaget, som det ligger, men jeg er åben for konstruktive drøftelser med forslagsstillerne og alle andre om ændringer på erhvervsuddannelsernes område, ændringer, som kan bidrage til, at private og offentlige virksomheder til stadighed forsynes med veluddannede unge, som har fået de efterspurgte kompetencer. Hertil hører bl.a., at uddannelserne skal være attraktive og relevante både for erhvervslivet og for de unge.

Generelle tilskudsordninger har højst en kortsigtet positiv effekt. Til gengæld modvirkes de nødvendige tilpasninger af erhvervsuddannelserne og vekseldannelsesprincippet.

Den foreslåede ændring af præmieordningen vil for skolerne desuden være særdeles administrationstung. Praktikpladsmangelen er koncentreret om forholdsvis få uddannelser, hvor der er mange elever i skolepraktik. På andre områder og med geografiske variationer er der samtidig elevmangel.

Jeg har bemærket, at forslaget går ud på, at det nuværende praktikpladstilskud til arbejdsgivere, der indgår restuddannelsesaftaler med elever i skolepraktik, dvs. de svage stillede elever, afløses af et generelt praktikpladstilskud. Ordningen skal som den hidtidige finansieres af Arbejdsgivernes Elevrefusion. Det vil blive kostbart for arbejdsgiverne, især for dem, der ikke har mulighed for at ansætte elever.

Selvfølger ville de arbejdsgiverbidrag, der bruges til skolepraktikordningen, nok kunne finansiere en tilskudsordning, men forudsætningen er ganske klart, at skolepraktikken nedlægges i tillid til, at tilskud til virksomhederne vil give det nødvendige antal pladser.

Men det virker, som at forslagsstillerne ikke nærer den tillid, idet der opereres med, at virksomhedernes bidrag til AER skal sættes i vejret. Forslagsstillerne henviser som begrundelse for

denne omfordeling af penge mellem virksomhederne bl.a. til, at flere tusinde elever hvert år skuffes i deres berettigede forventning om at kunne fuldføre deres uddannelse med praktikophold på en rigtig arbejdsplads.

Jeg er meget enig i, at der er behov for at justere erhvervsuddannelserne, men jeg mener ikke, at det er muligt eller for så vidt ønskeligt at indrette systemet sådan, at enhver skal kunne fuldføre en hvilken som helst uddannelse, som vedkommende måtte ønske sig eller har fået mulighed for at begynde på.

Det er et væsentligt træk ved erhvervsuddannelserne, at elever frit kan begynde med et grundforløb, der leder frem mod flere uddannelsesmuligheder. Et andet træk er, at eleverne, hvis de kan klare uddannelsen fagligt, har krav på at fuldføre en erhvervsuddannelse, måske ikke lige den højest ønskede uddannelse, men dog en uddannelse, eventuelt efter et overgangskursus, der kan sikre eleven de formelle adgangskrav. Og den uddannelse er vel at mærke lønnet med overenskomst mæssig elevløn.

Af de ca. 10.000 personer, der for tiden er registreret som praktikpladssøgende på erhvervsskolerne, er ca. to tredjedele optaget i skolepraktik, og de fleste øvrige er i gang med et grundforløb. Det vil sige, at de ikke er parate til at indgå uddannelsesaftale og begynde i lønnet praktik.

Kl. 22.50

Mange af grundforløbs eleverne vil nå at få en praktikplads, inden de er færdige med grundforløbet eller umiddelbart herefter, men nogle vil efter 3 måneders forgæves søgen efter praktikplads blive optaget i skolepraktik, hvor de i kortere eller længere tid vil få praktikuddannelse, indtil de opnår praktikplads.

Det er jo sådan, at skolepraktikelever i stor udstrækning indgår delaftaler eller er i virksomhedsforlagt undervisning under deres skolepraktikforløb. Det er kun et fåtal, der afslutter deres uddannelse i skolepraktik; derimod får de fleste før eller siden en restuddannelsesaftale.

Men der skal naturligvis ikke herske nogen tvivl om, at jeg helst så, at alle elever havde mulighed for at gennemføre hele praktikdelen af deres uddannelse i en virksomhed. Det er bare vigtigt for mig at fremhæve, at problemet langt fra er generelt for alle erhvervsuddannelser.

I nogle uddannelser mangler virksomhederne elever. Det kan ikke afhjælpes med tilskud til virksomhederne. I mange uddannelser er der en fornuftig balance mellem udbud og efterspørg-